

23.11.82.

Armas Hermann Rajamaa!

Suur tänu kirjade ja viimase töövihiku eest! Küll selles on palju huvitavaid harjutusi! Te olete tõesti suure ja tänuväärse töö teinud! Küsite, miks neid Austraaliast pole tellitud. Ja ma pean suure piinlikusetundega vastama, et ma ei tea. Arvasin, et saatsite mulle neid isiklikuks tutvumiseks, kuna neis oli pühendus ja, et samal ajal saadeti ka Austraalia Eesti Seltside Liidule. Ma ei ole ju enam selle juhatusel liige, mis asub nüüd Melbourne'is. Pr. Maila Taimre on nüüdne kultuuriala ja rahvusliku kasvatuse juhataja, kes peaks kõik sellised asjad nagu õpikute tutvustamine ja levitamine oma peale võtma. Võibolla olete talle juba saatnud ja ta on seda teinudki. AESL-i aadress on 43 Melville Rd., West Brunswick, 3055. Kahjuks on meie koolide asi selle aasta jooksul veelgi alla läinud, nagu ma kuulnud olen. Sydneys on vist veel ainuke täienduskool ja selle õpilased suurelt osalt umbkeelsed (vist isegi tuuakse kaasa mõned austraalia sõbratarid) ning needki vähesed. Tõnu Meiusil oli vist mingi suurem haigus (vist psühholoogiline - aga palun mind mitte tsiteerida, sest ma ei tea päris kindlasti) ja ta astus kooli hoolekogu esimehe kohalt tagasi. Suure vaevaga saadi uued liikmed ning uus esimees elab maal. Pean aga talle aeg-ajalt helistama, kui keegi mulle ühendriikidest kirjutab, et ma neid hädast välja aitaksin, et „Õpime eesti keelt“ eksemplare saada, kuna nende mitmele kirjale polevat vastatud... Kõigil paistab hirmus vähe aega olevat ja eks sellel ole ka tahtmisega ka midagi ühist... Õpik olevat peaaegu otsas. Püüdsin talle auku pähe rääkida uudistrükk välja anda ja samal ajal ka harjutustik, mida üksik pühendunud väikelastekooli juhataja (austraalia) ja endine täienduskooli õpetaja Raili Kuslap on püüdnud koostada (väga vähese abiga), kuid ta ei paistnud just eriti vedu võtvat. Mis on saanud rootsikeelse versiooniga?

Nüüd Lembit Suure kirjutisele vastamisest. Olen Teiega ühel nõul, et vastama peaks ja vastaja peaks olema noorema põlve inimene. Kuid ma ei tunne kahjuks ühtegi siin, kes oleks nii palju erineval arvamusel Lembitust ja nii hea keeleoskaja, et ta nõustuks vastust kirjutama. Mitte, et ma tahaks ütelda, et kõik on täpselt samal arvamusel, kuid nad ei ole arvatavasti nii enesekindlad, et nad artikli eesti keeles kirjutaksid. Selles suhtes aga ma ei ole Teiega ühel nõul, et vastaja peab Austraaliast olema, sest ega ainult noortel Austraalias pole oma arvamusi. Teil Rootsis on palju suurem valik mõtlemaid ja keelt oskavaid noori - mõni neist ehk reageeriks, kui talle ettepanek tehtaks. Kahjuks ei saanud ma Aime Kangur'i (sünd. Lomp) rahvusliku kasvatuse kongressil peetud ettekande teksti, mille ta olevat eelmisel ööl kirjutanud. Tema ettekanne oli aga palju positiivsem ja kui selle kuidagi kätte saaks, siis tasuks see ehk vastukaaluks avaldada. Aimes on küllaltki auahnust (ma ei mõtle seda halvasti), et ta võiks ehk Teiepalvele seda teksti avaldamiseks või siis reageeringut Lembit Suurele

P.S. Kaugõppe süsteemis tuleks minu arvates kindlasti helimaterjale kasutada osana õpetaja ja õpilase vahelisest kontaktist. Samuti peaks õpetajatega saavutatama kokkulepet, et nad lisamaterjalid, mis nad ise valmistavad kopeeriks ja koopia EOK saadaksid, et neid paljundada ja teistele ka saata.

kirja panna ja Teile avaldamiseks saata. Minu palved jäid ilma tulemusteta. Kahjuks ei ole mul tema aadressi, aga annan Teile tema äia ja minu vana koolivenna Valdek Kanguri, kes Adelaide'is noortele eesti keele kursust annab ja sealset eestikeelset raadiosaadet koos noortega teeb, aadressi, kelle juurde võite Aimele kirjutada. See on. 57 Roebuck St., Mile End, 5031. Valdek oleks ka kindlasti sobiv kaugõppekursuse jaoks, kuigi ma ei tea, kas tal aega oleks, sest peale muu tegeleb ta ka skautidega ja on 1983.a lõpul Adelaide's toimuvate Eesti Päevade abijuht.

Kaugõppekursus on hädavajalik asi ja peame Teile tänulikud olema, et selle ettevalmistamine on jällegi Teile kaela määratud. Ma ei ole „Meie Kodus” midagi selle kohta näinud, kuid ma pole seda mõnda aega saanud, sest kui nad oma viimase vägitükiga Ilmar Tammelo surmakuulutuse mitteavaldamisega hakkama said, jätsin tellimise ära. Nüüd vaatan neid oma äia juures ja tellin „Eesti Päevalehte”. Mul ei ole ka absoluutselt mingit kontakti ei Tiinu Kroll-Simmuliga ega Ilse Tultsiga. Taevale tänu, nii on rahulikum olnud pühenduda meie õpiku väljaandmisele. „Eesti keel algajatele” on juba ammu ladumisel, kuid pole veel trükki läinud. Ootan viimased korrektuuri poognaid ja samal ajal kirjutan hoclega salvestamise teksti, mis on ka suurem töö kui arvasin, sest salvestajad nõuavad, et iga sõna peab tekstis olema. Kavatsen lugemispalu nagu kuuldemängu teha, et õpilastel huvitavam oleks.

Mis siis selle kaugõppekursuse kuues vihus on? Kirjutasin oma arvamistest hr. Kirikmäele aasta alguses. Ma ei tea, kas olete seda näinud - saadan käesolevalt koopia, siis pole uuesti kirjutamist. Austraalias organiseerimise suhtes tuleks muidugi pöörduda Austraalia Eesti Seltside Liidu poole. Kui neist asja ei saa (nagu näete, ei usu ma enam millessegi) peaks ehk EOK ajalehes üleskutse avaldama õpetajate suhtes. Kuna mina siinseid „tähti” enam vähem peaks tundma, võiksin siis kandidaatide puhul oma arvamust avaldada. Minu teada on eesti keeleteadlasi siin väheseid. Winifred Oser, Õie Haas Adelaide'is ja Ilse Tults (viimase tase on väga langenud), kuid oskajaid on mõningaid teisigi, nende hulgas minu mees Inno, Leo Karlov, Valdek Kangur, Jutta Haller - ja lõppude-lõpuks kui on head materjalid võiks ju ka mitte nii tuntud „autoriteedid” nagu ma ise ^{või mõni teine} hakkama saada. Õppemaksu korraldamine peaks minu arvates õpetaja ja õpilase vaheliseks asjaks jääma, nii jäävad üle materjalide valmistamiskulud. Nende katmiseks peaks keskorganisatsioonide poole pöörduma, eriti Eesti Kesknõukogu Ameerikas, kuid ka iga maa omad. Samuti tuleks pöörduda asukohmaa riiklike asutuste poole. Kui seda Austraalias teha, siis tuleb need materjalid siin valmistada. Olen praegu ise osariigi multikultuurilise hariduse nõuandva komitee liige, mis finantsieerib igasugu projekte ja tean, et nende käest saamine mingiks Internatsionaalseks ettevõtteks on võimatu. Pidin ennast „siniseks” rääkima meie õpiku finantsieerimiseks, kuna meil on ainult 13 õpilast laupäevases keeltekoolis. Kui nimetasin, et see läheb üle maailma, öeldi, et meie anname ainult oma osariigile.

Head edu ja parimaid tervitusi.

*Härd püüa!
Tiin Salonen*